

Єрмола А.М.

НАУКОВО-МЕТОДИЧНА РОБОТА З ВИКЛАДАЧАМИ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ

В сучасних умовах розвитку професійно-технічної освіти в Україні виняткового значення набуває підвищення кваліфікації викладачів у міжкурсовий період. Розв'язати цю проблему можна через організацію системи науково-методичної роботи, головною метою якої є не лише надання реальної, дійової допомоги педагогічним кадрам у розвитку їхньої професійної майстерності, але й активізація творчого потенціалу кожного викладача.

За теперішнього часу можна виділити такі провідні напрями наукових досліджень з питань науково-методичної роботи: удосконалення змісту роботи з підвищення кваліфікації педагогічних кадрів (В.І. Бондар, І.П. Жерносек, М.Ю. Красовицький, В.І. Маслов, Г.О. Штомпель); розвиток творчої активності педагогічних кадрів (Т.І. Бесіда, В.І. Бондар, Г.О. Карпова); управління науково-методичною роботою (Ю.К. Бабанський, А.М. Зевіна, О.І. Патрушева, М.М. Поташник, О.М. Моїсєєв); система безперервної освіти педагогічних працівників професійно-технічної освіти (Б.С. Гершунський, В.І. Маслов). Аналіз цих робіт свідчить, що основними напрямками підготовки викладача в умовах професійно-технічної освіти, з яких складається зміст науково-методичної роботи, є комплекс методологічних, педагогічних, методичних, культурологічних проблем, що висувуються і розв'язуються шляхом залучення педагогів, вихователів та майстрів виробничого процесу до практичної діяльності, спрямованої на підвищення їхнього професіоналізму. О.М. Зевіна та О.М. Моїсєєв відзначають, що ці напрями мають бути взаємопов'язані, взаємодоповнені і збалансовані завдяки індивідуальних форм методичної роботи. Ю.К. Бабанський, І.М. Курдюмова, С.В. Красюк, І.П. Жерносек під якою розуміють свідому, цілеспрямовану, планомірну та безперервну працю викладача з удосконалення їхньої теоретичної та практичної підготовки, необхідної для педагогічної діяльності. Саме в цих формах роботи реалізуються індивідуальні програми підвищення кваліфікації педагогів з урахуванням їхньої компетентності, потреб і інтересів. До індивідуальних форм згадані автори відносять: самоосвіту (ґрунтується на потребах викладача у самовдосконаленні та на самостійному виборі змісту і методів роботи); наставництво (форма роботи з малодосвідченими викладачами з метою надання їм практичної адресної допомоги); стажування (підвищення фахової майстерності шляхом засвоєння педагогічного досвіду в процесі безпосереднього спостереження за діяльністю його носіїв); консультації (надання допомоги педагогам при самостійному вивченні будь-якого складного для них питання. В останні роки у педагогічній літературі з'явилися нетрадиційні форми науково-методичної роботи, які відповідають завданням підвищення професійної майстерності в умовах професійно-

технічної освіти. Під такими формами Н.І. Стяглик розуміє відомі в номенклатурі організаційні форми, котрі набувають особливої актуальності через появу якісно нових соціальних завдань, а також ті форми, що потребують нестандартної організації даної роботи для забезпечення оптимального розв'язання накреслених завдань.

Зміст роботи методичної служби відділу освіти з часом поступово ускладнюється. Поряд із традиційними, з'являються нові напрями: соціально-психологічне забезпечення навчально-виробничого процесу, діагностика інформаційних потреб викладача, розробка, апробація і впровадження інноваційних освітніх технологій. У практиці роботи спостерігається органічне поєднання традиційних форм (лекції, практикуми-семінари, відкриті заняття, школа молодого спеціаліста, творчі групи), нових (конкурси "Майстер року", "Педагогічна майстерня") та нетрадиційних (семінари керівників авторських технологій і програм, захист педагогічних проєктів, ділові ігри, психологічні практикуми, робота творчих груп з підготовки викладачів, майстрів до роботи в інноваційному режимі).

Таким чином, сучасна організація науково-методичної роботи має певні наукові основи, що дозволяє розробляти нові підходи до визначення мети, змісту, форм та методів її здійснення. Проведений аналіз не вичерпує всіх аспектів організації науково-методичної роботи. Подальшої розробки вимагають методичні основи організації управління науково-методичною роботою викладачів на рівні спів- і самоуправління.